

<i>A tantárgy címe</i> Gyermek és serdülőkori zavarok és fejlesztésük	<i>A tantárgy kódja</i> BBNCP07900	<i>Félév</i> 2018/19 őszi
<i>A tantárgy típusa</i> Kollokvium	<i>Óraszám</i> heti 2	<i>Kreditek száma</i> 3

Tantárgy célja: Alapismeretek szerzése a gyermek és ifjúkori zavarok megjelenésének háttérében álló folyamatokról. Megismerkedés a fejlődés normatív (pl:serdülőkor) és akcidentális (pl: válás, halál) kríziseivel. Szemléletmód átadása, a pszichológiai rendellenességekről való gondolkodásban.

Oktató: Nistor Mihaela - nistor.mihaela@btk.ppke.hu

A tantárgy leírása:

Sorszám	Témakör	Óraszám
1	Egészség-betegség, normalitás fogalma. Fejlődést akadályozó biopszichoszociális tényezők. Sebezhetőség, kritikus periódusok. Gyerek- és felnőtt zavarok különbségei.	2
2	Az én fejlődés folyamata. Az érzelemszabályozás normatív fejlődése. Az érzelemszabályozás zavarai. Korai kötődés jelentősége a személyiség fejlődésében.	2
3	Családi rendszerek, normatív folyamatok a családban. Családon belüli kommunikáció.	2
4	A családi életciklus szakaszai. Normatív, paranormatív krízisek, a családi életciklusok tipikus problémái.	2
5	A krízis fogalma, krízisintervenció. Családi diszfunkciók, krízisek a családban (válás, halál).	2
6	Veszélyeztetettség, gyermekbántalmazás, szexuális és egyéb abuzusok.	2
7	Súlyos mentális zavarok gyermekkorban (schizofrénia, autizmus). Gyermekkori depresszió. A gyermekkori gyász.	2
8	Szorongás okozta rendellenességek, kóros védekezési módok, „burnout”.	2
9	Pszichotraumák, veszteségek hatásai es következményei. Poszttraumás szindróma.	2
10	Magatartászavarok. ADHD (Hiperaktivitás-figyelemzavar). Oppozíciós és diszruptív magatartászavar. Agresszív magatartás.	2

11	Az öngyilkosság. Kiváltó okok, előjelek és tünetek. Öngyilkosság és prevenciója.	2
12	Serdülőkori krízisek oki háttere, tünetei. Prevenciós lehetőségek.	2

Értékelés, követelmények: Írásbeli vizsga a kötelező irodalom és az előadás anyagából.

Kötelező irodalom:

1. **Berta Judit – Csabai Krisztina**, *Szocializáció gyermek- és serdülőkorban. Elakadások, zavarok és kibontakozás*. Egyetemi jegyzet, Budapest, 2014. ISBN 978-963-308-181-5
2. **N.Kollár Katalin & Szabó Éva** szerk. (2004): *Pszichológia pedagógusoknak* Osiris Kiadó, Budapest
3. **Balázs, I.** (szerk.) *A génektől a társadalomig II. –A koragyermekkorai fejlődés szinterei Biztos Kezdet Kötetek I.* <http://mek.oszk.hu/14800/14803/14803.pdf>
4. **Balázs, I.** (szerk.) *Koragyermekkorai fejlődés természete- Fejlődési lépések és kihívások Biztos Kezdet Kötetek II.* <http://mek.oszk.hu/14800/14806/14806.pdf>
5. **Ranschburg Jenő:** *Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban.* Nemzeti Tankönyvkiadó. Budapest. 1999

Ajánlott irodalom:

1. **Bruno Bettelheim:** *Az elég jó szülő* Park Kiadó 2014
2. **Gordon, Thomas Dr. P. E. T.** (Parent Effectiveness Training) – *A gyereknevelés aranykönyve* Gordon Könyvek 2010
3. **Gordon, T.:** *A tanári hatékonyság fejlesztése a T.E.T.-módszer* Gordon Kiadó 2010
4. **Barbara Coloroso:** *Zaklatók, áldozatok, szemlélők: az iskolai erőszak* Harmat Kiadó 2010

5. **Kuritáné Szabó Ildikó, Tisljár Eszter** (szerk): *Úgy szerettem volna, ha nem bántottak volna Oriold és társai* Kiadó 2015
6. **Dolto, Françoise** : *Beszéljünk a halálról!* Fordulópont Pont Kiadó 2002
7. **Polcz Alaine**: *Meghalok én is? – A halál és a gyermek* Jelenkor Kiadó 2007
8. **Hámori Eszter**: *Kötődéelmélet régen és ma..... egyetemi jegyzet*
file:///G:/PPKE/hamori_kotodeselmelet.pdf
9. **Vajda Zsuzsanna – Kósa Éva**, *Neveléslélektan*, Budapest, Osiris, 2005, ISBN 9789633897287
10. **Balázs Judit, Miklós Mónika** (szerk): *A gyermek és ifjúkori pszichés fejlődés zavarainak tankönyve* Semmelweis Kiadó 2015